

Foaia

pentru

Minte, Anima si Literatura.

N°. 27.

Marti 27. Iunie

1860.

Adeverat'a cauza a trecerei armenilor din Moldova in Transilvania

(nu e nici de catu tirani'a séu neospitalitatea romanilor moldoveni, dupa cum cutéza a respandi jurnalulu magiaru besericescu „Religio“.)

In besericesculu jurnalul magiaru „Religio“ numitu in Nrii 30 si 31 din 18. si 21. Aprilie a. c. 1860, a esitu la lumina unu articulu sub titulu acestu „Az Erdélyi Órmények multja“ adeca: „Trecutul Armenilor din Transilvania“, in care autorele cu tóte puterile, prin citatiuni de documente istorice, parte drepte parte neadeverate ¹⁾ se silesce a lamuri politic'a si relegios'a loru purtare si suferintiele din veacurile vechi pena la deplin'a loru asiediare in Transilvania, cum si unirea loru cu Roma urmata aici

Nu ne pare reu ca autorulu ca catolicu bunu se silesce din tóte puterile — uneori si in contra istoriei besericesci — a areta ca armenii dela inceputulu crestinismului mai fara intrerumpere séu cu pucine intrevaluri ar fi fostu totu cei mai buni crescini si cei mai credintiosi uniti fii ai besericei Romei; dar ne pare reu numai de aceea, ca ve-

nindu insusi cu sine in contradicere, si nece cu celu mai micu cuventu voiindu a pomeni si a recunosce, ca mai de demultu, dupa conciliulu ecumenicu dela Chalcedonu, armenii toti, — si o parte mare dintre densii si pene astadi — se au tienutu mortisiu de eresulu lui Eutichie, eara alta mai tardiu de beserica orientale desbinata de catra a Romei, dupa ce prin feliori de fase, parte drepte, parte false ii aduce pe armeni din Armenia pene in Transilvani'a, si apoi aici asiediendui éra ii unesce cu Roma: nu se sfiesce Domnulu autore alu articolului, a da publicitatii fabulosa cauza a trecerei armenilor din Moldova in Transilvania (la anulu 1672) cu o ueiertata calumnia asu. ra romaniloru, redimata numai pe vorbe góle si adeca in urmatoriulu tipu:

„Este de insemnatu, ca parentii nostrii, pene candu au locuitu in Crimea si in Polonia, au fostu uniti cu Roma, precum sunt si pene astadi remasii nostri acolo conatiunalisti, éra in Moldova ajungundu sub principe si poporu neunitu si fiindu si ceealalti armeni asiediati mai 'nainte acolo (in Moldova) de credentia neunita (sic?) si ei numai din nesciintia au urmatu acesta relegiune*). Caus'a principale a trecerei loru (armeniloru din Moldova

¹⁾ Precum este si cela din Ezechiel Profetulu c. 27. v. 14 unde despre muntele Araratú din Armenia séu despre locuitorii din pregiurulu lui, armeni, neci o pomenire nu esista; ca cine va indrezni a dice si va fi in stare a documentá, ca casa lui Thogorme (domus Thogorme) pomenita in loculu citatu de Profetulu Ezechiel se fia armenii, séu locuitorii de sub muntele Armeniei Araratu? —

*) Vedi contradictiunea: In Crimea, de unde apoi pe rendu au trecutu o multime mare de armeni in Moldova, armenii au fostu uniti cu Roma, si pe o parte a fratiloru loru, carii mai totu pre acela tempu s'au stracuratu si asiediati in Moldova, totusi o afla neunita. Si acestia de si se pretinde a fi fostu uniti cu Roma totusi numai curatu din „nesciintia“ le urméza relégiunea neunitiloru

la Ardealu) a fostu: ca Principele Moldovei si poporul, de si ei (armenii) ca si aceia (moldovenii) au fostu de credentia neunita, i-au silitu spre parasirea limbei si a ritului armenescu si spre primirea ritului grecescu; iase fiindca strabunii nostrii pe acesta (ritu grecescu) alu primi nece de catu n'au voitu, au redicatu asupra loru o persecutiune infricosiata: Besericetele (armeniloru) leau predatu, leau despoliatu de tote sculele cele pretioase, cartile cele besericesci punendule pe gramada de lemne (máglyára) leau arsu, pe episcopulu si preotii loru i-au aruncatu in temnitia, pruncii i-au botezatu a dona óra, mortii leau îngropatu dupa ritulu grecescu, mai pre urma in contra besericeloru (armeniloru) tientiundu tunari leau inpuscatu tote gramada (halomra lötték), cu unu cuventu pe armeni au voitu cu totulu ai desbraca de strabunii loru dateni, neravuri si nationalitate.“

Nu-i de lipsa se aparamu in contra unei asertiuni calumnioase si mai cu séma numai pe vorbe góle redimate nationalulu caracteru alu romaniloru, cari nu numai nu s'au nevoitu a retrage pe nime cu góne dela Regiunea sa propria, séu dela unirea cu Roma, candu din contra, din istoria besericésca se dovedesce, ca tocma insusi ei (romanii) au fostu in totu tempulu cei mai aplecati a face acésta unire, precum s'a intemplatu la anulu 1204 candu imperatululu romaniloru si alu bulgariloru Ioanichie, a facutu unirea cu Roma sub Pap'a Innocentie alu III-le, la anulu 1370, éra mai vertosu la anulu 1439 in conciliulu Florentianu, pe care tempu tocma metropolitii din Moldova au fostu cu cea mai mare revna, si cei mai puternici indemnatori la s. unire cu Roma, tocma si a imperatului grecescu Ioan si a greciloru, si Damianu metropolitulu Moldovei a subscrisu asediamentele Soborului dela Florentia fiindu facia acolo.

Asia si la anulu 1699 in soborulu dela Belgradu in Transilvania — de care unire numai dupa

armeni asediati de mai uainte in Moldova?! Cum au potutu ignorá ei asia lesne, ca au fostu — déca au fostu — uniti cu Rom'a si inca atatu de afundu, catu numai din acésta profunda „ignorantia“ se urmeze regeiunea neunita a fratiloru sei? Miraculum! —

aceea unii s'au instrainatu, dupa ce au vediutu ca fratii catolici sant'a unire o folosescu numai pentru interesele sale, si se silescu a le vatemá vechile loru obiceiuri si disciplina besericésca ¹⁾.

Romanii Moldoveni au suferitu a se redica episcopia latina la Milkovi'a; monastiri latine la Rimnicu, la Buzeu, Campulungu si in alte locuri, cari pene astadi nevatemate esista; ci voiu aduce spre aratarea calumniei din articolulu pomenitu un istoricu latinu dis-interesatu, pe Fasching, care in opulu seu „Nova Dacia“ ²⁾ venirea armeniloru in Moldova, si cauza trecerei loru de acolo in Transilvania, asia o descrie: „Cetatenii (armeni) carii au fostu mai remasu dupa surruparea (prin Persi si Turci) a patriei sale (a cetatei Ani) parte in Persia, parte in Crimea, parte in Moldavi'a si Poloni'a cu episcopulu (antistele) seu s'au asediatu, facundu cu Domnii Moldaviei conventiune, au fostu primiti in siepte cetati, pe cari le au infrumsetiatu cu beserici, cu monastiri, edificiiuri, cu comerciu si arti. Era la anulu lui Chr. 1668 ³⁾ scorninduse infricosiata dusimania intre Henculu ⁴⁾ si Duca Voivod'a Moldovei si esindu si turcii la asiedierea Camenecului, dupa ce s'ar fi trasu prada norocirei cu puterea si fii loru in servitute, armenii vrendu a se mantui pre sine, s'au trasu la munti, unde remanendu pene la a treia iérna ascunsi, mai pre urma mutandusi sfatulu si parasindu Moldov'a si au cautatu locuintia in Transilvani'a ⁵⁾.

1) Vedi Hist. Eccl. a lui Petru Maior tiparita in Bud'a 1813, dela pag. 25—58 si earasi dela p. 81—102. — Sincai Chron. la anii 1202—3, 1370—1371, 1437—39, 1697—99, dela 1700—1702.

2) Pagina 26 si 27.

3) Mai josu se va arata, ca acesta seditiune s'a intemplatu mai tardiu ad. la a. 1671.

4) Capetenia armeniloru din Moldova.

5) „Hac Patriae eversione superstites a caede Cives, pars in Persiam, pars in Crimeam, pars autem in Moldaviam et Poloniam suo cum Antistite concessere, pacta subinde cum Moldaviae Dinastis coventionone, in septem recepti sunt Civitates, quas Templis Asceteriis, edificiis, mercibus et artibus nobilitarunt. Anno dein Christi 1668 immani exorta seditiione Henculum inter et Ducam Vaivodam Mol-

Acésta intemplantare de Fasching in „Nova Dacia“ scrisa, Sineai in cronic'a sa ⁶⁾ la anul 1671 din istoria Balacenesca a Moldaviei si din Sulzer ⁷⁾ Istoricu ardelenescu mai lamuritu ni-o descrie asia: „Ca intru aceste tempuri s'a sculat Tiér'a Moldovei asupra lui Duca Voda Domnului seu, si sco-tiendulu cu arme din tronu si din Tiéra, alungatulu Principe si Domnu fú silitu a cere ajutoriulu Suzerauului Imperatu alu turciloru spre repunerea sa in tronu si spre domolirea rescólei poporului facuta asupra sa; care tramitiendu ostiri turcesci spre ajutoriulu si repunerea pe tronu a alungatului Voda, Domnulu Voda s'a repusu in tronulu seu, eara pe Capetenille rescultatiloru i-au prinsu si iau omoritu.“

Sulzer dice: ca rescóla acésta asupra lui Duca Voda s'a facutu in 29. Octobre din a. 1671, si ca Basia care l'a dusu inapoi in scaunu s'a numitu Kaplan Basia din Alepo; ca Duca Voda s'a internatu in scauna la inceputulu anului 1672; ca armenii cu Heiculu (Henculu numitu in Nova Dacia) Povetiutoriulu loru inca au fostu amestecati in rescóla aceea, si pentru aceea au trecut in Ardealu, ca se nu se taie si ei dimpreuna cu Diosenii (rebelii asia numiti).

Din cari mai limpede ca sórele se vede, ca asertiunea autorelui articolului din Religio „az Erdélyi örmények multja“, in care caus'a trecerei armeniloru din Moldova in Ardealu se adscrie unei grósnice persecutiuni a armeniloru pentru relegiune si nationalitate, este o calumnia grosolana, prin care adeverat'a, dar eriminós'a si perfidiosa causa a trecerei armeniloru din Moldova in Transilvania s'ar sili a o astupa, a o imbraca si infrumsetia, si asia a o da publicului cetitoriu de o

daviae, ac Turcis quoque ad obsidendum Caminecum excitis: dum vi fortunae in praedam, juxta ac filii eorum in servitutem abstraherentur, armeni rebus suis consulturi Montana subiere, ubi in tertiam hyemem delitescetes, tandem mutato consilio et deserta Moldavia, in Transylvania sedes quaesivere.

6) Tiparita in Iasii 1854, pagina 106, 107 Tomulu III.

7) Tom. II. pag. 133.

persecutiune reigionaria „scornita de Principele Moldaviei si de poporu asupra armeniloru; pe candu din ardeleni Fasching si Sulzer — nepartentori romaniloru — se dovedesce ca armenii cu povetiutoriulu loru Heicu séu Henculu, uitandusi de facerea de bine cea mare, care Domnitorii Moldovei au aratatu catra armenii cei essilati din patri'a sa, primindu-i cu o asia mare si iubitoare de straini ospitalitate in Moldova, si dandule asilu de scapare, ei (armenii) totusi s'au unitu cu rebelii pamenteni asupra Domnului Tieri Duca Voda si l'au scosu din tronu, si l'au gonitu din Tiéra!!!

Asiadara adeverata causa a trecerei armeniloru din Moldova in Transilvania n'a fostu — precum se dice in pomenitulu articulu — persecutiunea pornita de Domnitoriulu si poporulu Moldaviei asupra loru pentru relegiune, limba si nationalitate, ci a fostu frica de meritata cu totu dereptulu pedepsa, care in tota lumea si in tote regatele, tocma si de aceea si nationalitate, limba si relegiune, se dictéza rebeliloru, si care, ca se o incungiuere disa lui Fasching de mai de susu, armenii din munti — unde scapasera — temenduse a se mai intórce, dupa cum dora unii dintre ei sfatuiau fratiloru sei, mutandusi consiliulu, au trecut in Transilvania.

Asiadara si frica acésta, si persecutiunea pentru revolutiunea facuta asupra Domnitoriului, nu le-au causatu-o nece poporulu romanu alu Moldaviei, nece Domnitoriulu Duca Voda. Poporulu nu, ca cu acesta armenii erau frati de cruce in revolutiune, si in perfidia asupra Domnitoriului seu.

Domnitoriulu inca nu, ca pe acesta l'u isgonisera rebelii si din tronu si din Tiéra si nu avea nici o putere. Urméza dara ca frica si au facut'o, si persecutiunea si au tras'o asupra sa armenii insusi, prin crima laesae Majestatis, proditionis Patriae, si prin perfidia asupra Domnitoriului seu patrata, si nu dela romani, ci dela turci, cari ca isbenditori ai acestoru crime politice mari, venisera spre repunerea Domnului Voda in tronu, din care rebelii l'au fostu alungatu.

Cari venindu in Moldov'a cu ostiri mari spre nadusirea infricosiatei revolutiuni si pedepsirea rebeliloru — in care armenii erau mari factori si puternici colaboratori, — nu ne indoimu si bucurosu credemu, ca precum n'au crutiatu pe romanii

Moldoveni cei mestecati în această revoluțiune, asia nu voru fi crutiati nece pe armeni, carii au luat parte în această perfidia asupra patriei și Domnitoriului lor. Si atunci prea lesne s'a potutu intempla, ce s'a obicinuit a se intempla mai în toate provinciile rescultate de si sunt crescine, catu pe aceia rebeli, cari se voru fi retrasu spre apararea sa în castele, séu în case séu în beserici, turcii cu tota furi'a turcésca — (si óre crescini în asemenea casuri nu lucra asia?) — le voru fi espumnatu și zdrobitu și cu tunuri, și dupa espumnarea lor fara crutiare îi voru fi și pradatu de toate sculele cele pretiósé și sante, și pre cei prinsii ei voru fi trasu în robia, ei voru fi taiatu fara mila și fara alegere de romanu séu de armeanu. Inse această dreapta respalire a perfidiei, a proditiunei patriei și a laesae Majestatis, numai unu calumniatoru alu romanilor nedreptu și voitoriu de reu o póte da de o góna relegiunaria și nationale. —

(Va urma.)

De amalgamisarea popórelor.

(Urmare.)

Unu resultatu contrariu pentru germanismu a flamu în America, unde germanii emigrara, și apucanduse de agricultura și meserii amalgamisara cu cultura lor pe popórele mai barbare, asia în catu astadi mai multe millióne vorbescu o limba noua transfigurata din cea germana. — Anglesii, francii, spaniolii, rusii, și deosebi cei d'antani influintiara cu arm'a și cultura lor în America, de amalgamisara în asemenea modu popórele neculte de acolo, numai pentruca pe lenga acele mediloace se lasara și coloni. — Algirulu din Africa, tocma din aceste cause, în pucini seculi va fi numai francesu. Nu e asia în India, unde englesii au asia imperatia mare, caci neavendu Angli'a ómeni destui de a colonisa din tíera ei européna, popórele indice, supuse armelor și culturéi Angliei, voru remané mai curate în elementulu lor. —

Pe candu a cadiatu influinti'a elementului romanu s'a redicatu a germanismului; pe candu va cadé a acestuia, are se se redice a slavismului, și acesta, preste totu, e chiamatu a se intari pe rui-

nele germane, și pre pucinu pe cele romane. — Elementulu slavu e mare, inse inca tineru în constituirea sa, și pentru această pe viitoriu e plinu de amanuntiare, fétia cu popórele ce locnescu în midilocu, séu vecinetatea lui. — Slavismulu a amalgamisatu în nordu popóre germane, în resaritu sciti-ce, în médiadi romanice; dar' pe aceste nu de totu, ci numai nesece membre mai laturale ale lor.

Eata transfigurarea genului omenescu, — omulu în omu, popóre în popóre; unele se redica, altele cadu, — genulu omenescu se transfigura, inse remane permanentu.

V. Se trecemu acum deosebi, la noi, la elementulu romanu din Daci'a. —

Pe pamentulu acesta, pe unde locuescu astadi toti romanii, domnia unu poporu anume, dacu. Acesta în suta antai'a dupa Christosu s'a intaritu în arme, și a propasitu, dar inca nu a fostu ajunsu la o cultura nationale.

De armele daciloru scimu multe, inse de cultura lor pucinu.

În Daci'a lui Decebalu era mai multe popóre, nu numai dacii; dar' redicanduse acestia prin arme de totu, și prin cultura — mai multu séu mai pucinu — preste celelalte popóre barbare, influintiara a se incepe și a se continuá amalgamisarea, în unu poporu dacu. În asia stare a aflatu timpul lui Traianu pe poporulu dacu, de órece se adeverece, ca alte popóre, și deosebi getii, carii era unu poporu de frunte intra celelalte pe lenga daci, vorbia limba daciloru, și pentru această se póte dice, ca în Daci'a a începutu a se intari o limba universală pentru totu imperiulu, dar fiindu și cultura la începutu, nu a potutu se face era peritiunii totale pentru celelalte popóre mai barbare.

Armele lui Traianu infransera pe daci, și le stersera patria; eara Traianu a adusu colonii romane în Daci'a.

Aceste colonii au venitu cu arme tari în mana, cu cultura în sufletu și anima, adeca au adusu medilócele cele mai puternice pentru amalgamisare. Pe lenga această dacii fiindu asia batuti și ucisi, catu au fugitu și s'au raritu, romanii în loculu daciloru s'au apucatu de córnelé plugului, și asia se puse fundamentulu unui poporu nou; în loculu ostasilor daci au vigilatu în tíera legiunile romane, și asia s'a redicatu un statu nou romanu; în loculu

judecătorilor și regelui dacu, au venit pretorii și consulii, cu demnitățile, și toate instituțiile române, și Asia s'a asigurată cultur'a pe viitoriu, și dacilor s'a asternut patula de mărte, din care se nu se mai scôle pene va mai fi lumea. Poporul dacu, în acestu modu a trebuit se se stingă, éra celu romanu se se întarésca.

S'a întaritu, — și cultur'a plantată în o țieră nouă s'a desvelitu de nou; — unu stat nou pe base nou; — unu popor vechiu amalgamisatu și unu popor non transfiguratu. —

În epoc'a acestor stramutări au început invasiunile barbare dela resaritu la apus, sute de mii, și milioane de barbari începură a înfrânge pe acestu popor nou. Barbarii ne-au înfrânsu pe noi, și ce minune! noi mai tare i-am înfrânsu pe ei, caci și atunci, cându ei ne-au învinsu cu armele, noi amu remasu învingători cu cultur'a, — și pentru acésta ei fură siliti, ca éra se ni se supuna nóe, se aplecă capulu înaintea culturai, și din timpu în timpu se se amalgamizeze în elementulu mai tare, în acelu romanu, carele ținea patria cu manile prin agricultură, cu sufletulu încă prin o cultură mai mare ca a veneticilor. — Asia au peritu vandalii, avarii, hunii, gotii etc., și au peritu toate popórele emigrátore pe aci pene în véculu alu 9-le, caci nu se putura afla corelațiunile sociale, prin cari veneticii se preponderaze ca se péra elementulu romanu, și intra Asia împregiurari invadări mai tardiu, ca barbari, și ungurii. —

(Va urma.)

Marianca

O aruncatura de ochiu

asupra

Evenimentelor dela 1821.

(Din Revista Carpatiloru.)

(Urmare.)

Алсэ апропиэра тэрчилорэ а кам стрікатэ веселія гречілорэ. Не се маі ведеа де клэ фігрі тристе ши десе черте дитре клітані. Тэдорэ а фостэ доэ зиле арестатэ ла дикісоре, знде і с'а фэктэ фелрими де іспірі, кэ сперанцэ кэ ва тэртриси знде арэ псе міліонеле че кредеа еі кэ Ізасе дін цэрэ, дар елэ н'а воітэ сэ тэртрисескэ нимікэ, ши а треія зі а фостэ

датэ дн тэпа крэдэлэ Каравія, кареле, дндатэ і-а тэіатэ капэлэ.

Астфелэ с'а сфэршітэ вэрватэлэ ачеста каре а фэктэ агэта сгомотэ дн цэрэ дн крссэ де патрэ Ізні. Скопэлэ рескэлэреі Ізі а фостэ новілэ, дар ліпеа кэпоштіпелорэ Іа фэктэ сэ сьвэршескэ грешелі тарі, каре і-аэ адсэсэ пеіреа.

Тэдорэ ера знэ омэ кэ знэ кіцэ ордінарэ, галвелэ ши зскэдівэ, фэрэ нічі о крештере орі днвэдэ-тэрэ, дар авеа пэтрэндере фірескэ ши брекаре статорнічіе дн характерэ.

Кэ клэ де пэцінэ ера респектатэ Інсіланте де оштіреа лі, кэ агэтэ а ачестгіа третэра де джпсэлэ, ши де нэ і с'ар фі днжмплатэ катастрофа дін зртэ, пóте ар фі ши домпітэ дн цэрэ, рескэпоскэтэ кіарэ де дн. Пóртэ.

Фелэлэ вьедзіріі ачестгіі омэ ера сімплэ ши маі пайнте ши дн епока дін зртэ, кэндэ посіціа л'ар фі пэтэтэ фаче сэ се днжпфезе, прскэм амэ вэзэтэ пе тэлі дн епochі маі чівілізате зітэндэ'ші десьвэршітэ рэде ши амічі, дндатэ че сóрта І аэ сзітэ Іа о трептэ дналтэ. Пóртэлэ лі н'авеа нічі знэ семнэ дістіпктивэ; ера днвэркатэ дн хаінэ арпэцескэ де тотэ сімплэ фэрэ нічі о подóбэ, ши дн капэ пэрта о кьчівэлэ пэгрэ кэ фэндэлэ де поставэ алэ. Дн конверсаціе ера влэндэ ши стерітэ, ворвіа кэратэ ши резона віне.

Не штіі дака Інсіланте а авэтэ дрептэ сэ факэ чеа че а фэктэ. Постерітагеа ва жэдека ачестэ енігмэ, дар Тэдорэ авеа тотэ дрептэлэ де а комвате знэ ревелэ стрініэ днтратэ дн патріа лі prin вклеміе, ши каре адэчеа цэреі десьвэршітэ прэпэденіе; де н'а фэкт'о, нэ есте дін казэсэ кэ с'а темэтэ, фіндикэ ромэніі ера дндестэлэ де вітежі ка сэ десфіндезе о арміе ка а лі Інсіланте. Дар адеврата казэсэ каре л'а стьвілітэ а фостэ кэ нэ кэпоштеа секретэлэ політічеі, ши нэ воіа сэ трагэ асэпра цэреі непорочіреде каре ісворескэ дін асемenea днпрецізэррі, чі с'а тэлдэмітэ аі деклара кэ, какоа лі фіндэ кэ то-тэлэ департе де а гречілорэ, нэ се поате зні кэ дн-сэлэ ши а кэзатэ с'лэ вегіезе пэпэ ва трече Дэ-пэреа.

Вэпэ ачестэ катастрофэ Кантакзіно пріхэпіндэ ка знэ адевратэ ромэніэ *) вэреареа сьпцелі компатріотэлі сэж, с'а діспятатэ дн маі мьлте рандэрі кэ

*) Кантакзіно, де каре с ворэзэ, нэ ера ромэніэ, чі грекэ, дар дін о фаміліэ де мьлтэ ашезатэ дн Молдова. Елэ се пэмія Александрэ.

Инциданții, ши дн челе де пе зрмъ лъндѣ кз сине знѣ корпѣ де ошгире ка де зна mie оменѣ, сьзтѣ претекстѣ кз мерце съ ватъ Бръла ка съ факъ диверсие тэрчѣлорѣ, аѣ трекзтѣ prin мнѣци дн Молдова, знде, дмпърѣндѣ ши остеа дн пэрѣци маѣ миѣи, а тримѣс'о дн дѣферѣте пѣнтэри ши апоѣ дн сьши а трекзтѣ Прэзлѣ ши пз с'а маѣ въззтѣ.

Дндатъ дѣпъ плекареа лѣ Кантакзино, Инциланте кз арміа са а порнѣтѣ ла Кѣмпэлзнгѣ. Де аколо а трекзтѣ ла Къргеа де Арцеш ши апоѣ ла Римникѣ. Тэрчѣ асемenea днапнтаръ пе партеа стжнгѣ а Олтэлѣ, дар тотѣдеазна днтр'о дистанцъ паралелъ ка де дозъ оре де мажэриле ржэлѣ.

Принѣци ши чеѣлалѣци офицерѣ ераѣ фэрте днгрѣжѣци въззндѣ кз сьнт сѣлѣци а се вате кз тэрчѣ, авзндѣ о арміе аша де педѣциплатъ ка а лорѣ. Nzмаѣ баталѣонэлѣ сакрѣ се пэреа инспѣратѣ де ентэсѣаснѣ въззндѣ кз сосемте тѣмпэлѣ а се тьсэра кз днмѣлторѣ Греѣеѣ. Длѣделе Римникэлѣ рьсэна де кьлтэри патриотѣе. Астѣелѣ ачештѣ бравѣ ши тѣнерѣ патриотѣ алергаѣ кз веселѣе ла о мърте фэрте сѣгрѣ!! Арѣзѣци чеѣ вѣтежѣ, кьндѣ пз ера нѣи о темере, аша де ѣскэци дн жажэри, атэпѣ ера днгрѣцаѣи де фѣикъ, въззндѣ кз сосемте перѣколэлѣ.

Дн ѣне дналтэлѣ конѣлѣи а хотэжтѣ ка арматэ са деа пептѣ кз тэрчѣи. Ла 17. Ізние с'а ши ашезатѣ ла Дрэгъшанѣ. Тэрчѣи асемenea аѣ сосѣтѣ ла 19. дѣминѣда. Днѣ конѣлѣи де ресвоѣс с'аѣ цѣнзтѣ дн тьпѣстѣре. Каравѣа, беатѣ ѣѣндѣ, свѣера черьндѣ кз тревзе дндатъ съ ѣсвѣскъ пе тэрчѣ. Кьпѣтанѣ Іордаке се сѣлеа с'аѣ дндѣплече ка съ днгрѣдѣе пьпъ а доза зѣ, кьндѣ се аштепта знѣ ажэторѣ, еар' пьпъ атэпѣи слѣ пропзнеа нзмаѣ нѣште миѣи операѣи, спре а ле да тѣмпѣ а ашеза орекаре трэпе дн пьдэриле де prin преѣзрѣ, каре ла днчепереа баталѣеѣ дѣперале съ аѣвъ окасѣе съ ѣа пе врѣжтамѣ пе дн напоѣ. Дар' пз а фостѣ аскэлзатѣ, ши пэререа лѣ Каравѣа дн непорочѣре а предомнѣтѣ, ѣѣндѣкъ се темea тоѣи де днпсэлѣ. —

Мьпѣстѣреа Дрэгъшанѣ есте ашезатѣ пе о днлѣцѣме, ла пѣчореле кэреѣа сьтѣ о кьмпѣе дн дѣстэлѣ де днпѣсѣ ши днпреѣзратѣ де пьдэри. Дѣпъ че с'а ашезатѣ ошгѣреа ла локэриле че с'аѣ сокотѣтѣ маѣ фаворавѣдѣ, а днчепзтѣ атакэлѣ ла 10 оре дѣминѣда. Инфантерѣа тэрчѣескѣ а пьвэлѣтѣ кз грозаѣе стрѣгэри дѣпъ обѣчѣэлѣ лорѣ де атэпѣи, ши а фостѣ прѣимѣтѣ де баталѣонэлѣ сакрѣ кз пегетѣре ши вѣтежѣе, ши кз ваѣонетеле а днпѣс'о дндэртѣ. Дар че фолосѣ кз токмаѣ

кьндѣ, дѣпъ о асемenea операѣе, тревзеа съ тэпе артилерѣа ка съ спьлэре пе врѣжтамѣ, артилерѣштѣи пз авеа фѣтэлэриле апрѣнсе, ѣи, алерга дн омѣ дн омѣ кьзтэндѣ амнарѣ, кремене ши ѣаскѣ. Атэпѣи тэрчѣи лъндѣ дндэренѣлъ аѣ пьвэлѣтѣ де а доза орѣ ши еарьши аѣ фостѣ днпѣншѣ кз ероѣемѣ. Ла асемenea днпреѣзраре кавалерѣа тревзѣа съ ѣсвѣскъ ши еа дн парте-ѣ, дар нѣи пз с'а мѣшкатѣ де локѣ; еар а тэрчѣлорѣ, дѣсѣтэзрѣндѣсе дн дозѣ, а ѣсвѣтѣ баталѣонэлѣ сакрѣ де амьндозѣ фланкэриле, каре неѣѣндѣ дѣпрѣнсѣ а се форма дн кареа ка съ пѣтъ днфѣдѣша фронтѣ дн тоѣе фасѣле атакэлѣ, тэрчѣи аѣ днчепзтѣ аѣ тѣѣа. Каравѣа, въззндѣ ачестеа, а днторѣѣ снателе кз арѣпѣзѣи сеѣ, ши а датѣ фэга спре корпэлѣ Принѣэлѣ Николае Инциланте. Ачестѣ бравѣ тѣпэрѣ, воѣа дн тотѣ сьфолетэлѣ съ алерѣе спре ажэторэлѣ компатриотѣлорѣ сеѣ, дар нѣимѣи н'аѣ воѣтѣ с'аѣ днцелѣгѣтѣ, ши Каравѣа длѣ аѣ тэжтѣ фэртѣ воѣа лѣ днмпрезпѣтѣ кз тоѣтѣ ошгѣреа аша де ѣсте, дн кьтѣ дн зече мѣнзте тоатѣ кьмпѣа ера кэръѣитѣ, рьтэѣндѣ нзмаѣ баталѣонэлѣ сакрѣ дн дьпѣтѣ кз тэрчѣи.

Непорочѣици тѣнерѣ, въззндѣсе пьпѣсѣтѣи де тоѣи, дншѣ аѣ апэратѣ ѣѣаца кз тотѣ ероѣемэлѣ стрѣжомешескѣ, дар, пьтэртѣлѣ тэрчѣлорѣ 'ѣ-аѣ доворэжтѣ ши аѣ фостѣ тьчелэриѣи тоѣи. Авѣа вре о сьтѣ нзмаѣ днтр'жншѣи аѣ сьтэпатѣ prin пьдэриле дн преѣзрѣ, дар тэрчѣи бьтэндѣ товеле де апелѣ, ѣнѣѣзѣѣи дн еѣ сокотѣндѣ кз с'а адзнатѣ еар компанѣонѣи лорѣ, аѣ ешѣтѣ дн пьдэри, ши дндатѣ аѣ фостѣ днмпресэраѣи ши зѣишѣ фэртѣ милостѣѣре.

Дн ачелѣ мѣнзтѣ сосѣндѣ кьпѣтанѣ Іордакѣ кз пандэри, а пьвэлѣтѣ асэпра тэрчѣлорѣ фэртѣ весте; аѣ оморэжтѣ знѣ маре пьтэртѣ дн еѣ, 'ѣ-аѣ пьсѣ пе гоанѣ ши ле-а лэатѣ дозѣ тэпэри пе каре ле-аѣ дьсѣ ла Ржмникѣ. —

(Днкеѣере ва зрма.)

A s e m e n a r i .

Comitele Friderico cu amelulu seu a scobitu armatoriile cuvente pre ram'a ferestei: „nevoiescete de ti mantne sufletulu teu.“ — Asia si tu crescine acestea ti le scobescete in animati; — pentruca ceti folosescete dei dobandi lumea tota, eara sufletulu 'ti va geme de infricosiata pedepsa dictata prin judecatoriulu celu dereptu asupra sufletului teu. —

Computulu fondului Reuniunii F. R. scl.

pe an. 1858/9, incepundu dela 19./31. Maiu 1858 pene la 7./19. Nbre 1859.

Colecte intrate pe IX anu 1858 si 1859.

Din Brasiovu: Zamfira G. Iuga m. c. 8 fr. —
Maria Sterio Arseniu 1 fr. — Elena S. Ber-
ceanu 3 fr. — Stanca A. Corvinu 2 fr. —
Anastasia Datco 1 fr.

M. Osiorheiu: Ana Fulep pe trei ani 3 fr. —
Elisabeta Ciutu pe trei ani 3 fr. — Sofia
Manu pe 3 ani 3 fr.

Din Brasiovu: Susanna G Persenariu 1 fr.
mon. c.

Din Sibiiu: Ana Bologna 1 fr.

Manast. Gergetegu: Patrichie Popescu ar-
chimandritu 15 fr.

Cernautiu: Beniaminu Iliutiu, protosingelu 2
floriu.

Brasiovu: Balulu Reuniunii 86 fr. 25 cr.

Sibiiu: Maria P. Bodita 1 fr. — Maria I. Han-
nia 1 fr.

Brasiovu: Zamfira G. Iuga 8 fr. v. a. séu 7 f.
36 cr. m. c. — Maria A. Ev. Popu 2 fr. m.
c. — Zoi I. Corvinu 2 fr. — Maria G. Da-
vidu 3 fr 48 cr. — Efrosina I. G. Ioan 3
fr. — Ecaterina B. Popu 3 fr. 48 cr. — E-
leftera D. Alecsiu 1 fr. — Maria Georgiu 1
fr. — Parasceva Alecsiu 1 fr. 54 cr. — Zoi
N. Dima 1 f. 54 cr. — Ecaterina A. Pitisiu
57 cr. — Zoi D. Eugerliu 1 fr. 54 cr. —
Maria G. D. Gredinar 57 cr. — Parasceva
N. Teclu 1 fr. 54 cr. — Susana I. Popovici
1 fr. 54 cr. — Zoi I. Petricu 1 fr. 54 cr.—

Maria D Petroviciu 1 f. — Efrosina N. Voi-
nescu 1 fr. 54 cr. — Parasceva G. Nica 57
cr. — Maria C. Secareanu 57 cr. — Ecate-
rina M. Burbea 1 fr. 54 cr. — Efrosina I.
Leca 57 cr. — Maria N. Padure 57 cr. —
Sevastiania I. Muresianu 1 fr. —

M. Osiorheiu: Ana Fulepu 1 fr. — Elisabeta
Ciutu si Sofia Manu 2 fr.

Veresmortu: Ilie Vlasiu Cicudeanu 1 fr.

Versetiu: Maria Trandafiroviciu 2 fr. — Maria
T. Velia 2 fr.

Brasiovu: Maria C. Nicolau 1 fr. — Rebeca
N. Gaitanaru 57 cr. — Sofia C. Popoviciu 57
cr. — Chiriacu C. Popasu 57 cr. — Elena
G. Ioan 57 fr. — Maria de Prun 57 cr.—cu
Maria N. Frigatoriu 1 fr. 5 cr. — Maria B.
Pitisiu 57 cr. — Elena Popasu 57 cr. — E-
lena Archimandrescu 2 fr. — Parasceva O.
Sfetea 1 fr. — Elena H. Ilie 1 fr. 4 cr. —
Maria R. Pascu 1 f. 54 cr. — Ecaterina G.
Buretia 57 cr. — Suma totala 202 f. 10 cr.
in mon. conv.

Dela 19./31. Maiu 1858 pene la 7./19. Noem-
bre 1859:

Suma colecteloru . . . 202 fr. 10 cr. m. conv.

„ intereseloru . . . 1375 fr. 27 cr. „

Preste totu . . . 1577 fr. 37 cr. „

S P E S E L E.

Orniloru Stefanu Iosifu, I. Galu si N. Soizu pentru descrierea computului din 1857/8, purtarea protocolului de sesi, traducerea statuteloru, regularea arhivei etc.	38 fr. 4 cr.
Orfaneloru veduvei Elena Mazere	5 „ — „
La nascerea imperatesei Elisabeta sau impartitu prin in. c. r. locutiintia a tieriei la orfane	160 „ — „
Postuportulu mai multoru scrisori pentru orfane	1 „ 6 „
Lui Nicolae Barbu adunatoriului de colecte	12 „ 30 „
Tiparirea computului Reuniunii din anii 1857/8	19 „ 2 „
Legatoriului de carti pentru 200 esemplare de computu	2 „ 51 „
S'au mai impartitu totu prin in. gubernu la orfane	285 „ — „
Postuportu la 109 esemplare din computu tramise in afara la membrii Reuniunii	1 „ 29 „
Suma	525 fr. 2 cr.

Prospectu pe 1858/9.

Intrati	1577 fr. 37 cr. m. c.
Esiti	525 fr. 2 cr. m. c.

Remane pentru fondu 1052 fr. 35 cr. m. c.

Capitalulu ne-atingibilu pe noue ani ai reuniunei fem. rom.

Anulu I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII.	18291 fr. 7 cr. m. c.
„ IX.	1052 fr. 35 cr. m. c.

Preste totu	19343 fr. 42 cr. m. c.
séu in valuta austriaca	20310 fr. 88 cr. v. a.

R e c a p i t u l a t i e .

Dela inceputulu Reuniunei séu dela 15. Decembre 1849 pene la 19./7. Noembre 1859
in fondu

au intratu colecte	16196 fr. 2 cr. m. c.
„ interese	6000 fr. 12 cr. m. c.

22196 fr. 14 cr. m. c.

Au esitu ajutóre la orfane	2129 fr. 40 cr. m. c.
Spese ordinari	722 fr. 48 cr. m. c.

2852 fr. 28 cr. m. c.

A remasu capitalu neatingibilu	19343 fr. 42 cr. m. c.
séu	20310 fr. 88 cr. v. a.

di: doua dieci mii, trei sute si diece fiorini si 88 cr. valuta austr.

In care suma sunt computati 470 galbeni a 4 fr. 30 cr. si sfanti sunatori in argintu 10,405, o moneta de 5, si 1 galbenu de 20 franci.

C a p i t a l u l u s e a f l a :

In 27. obligatii private cu cautiune indoita primo loco;

„ 12. „ de imprumutu nationalu; 1 Loos a lui Wallenstein, si
„ cassa Reuniunei, bani gata 4 fr. 16 cr. m. c.

Comitetulu Reuniunei Fem. Rom.

Zoe Petricu, presiedenta.
Maria G. David, casieritia.
Sofia C. Popovits, secretaritia.
Maria A. E. Popu; Maria R. Pascu; Eleftera
D. Alesiu; Zoe I. Corvinu; Chiriachi
C. Popazu.

Socotéla Reuniunei incependu dela 19. Maiu 1858 pene la 7. Nbre 1859 s'a cercetatu si aflatu de buna. Brasiovu in 30. Dec. c. v. 1859.

Comisiunea rectificatóre:

Sevastianu I. Muresianu m. p.
Maria de Prunculu m. p.
Elena I. Archimandrescu m. p.

Redactoru respundietoru
Iacobu Muresianu.

Editionea: in tipografia lui
Ioanne Gött.